

СПРАВА «ТОВ «ТРЕЙД 2008» ПРОТИ УКРАЇНІ» (CASE OF TREYD 2008, TOV v. UKRAINE)

(Заява № 55765/12)

Стислий виклад рішення від 15 квітня 2021 року

У березні 2012 року Будьонівський районний суд міста Донецька (далі — Будьонівський суд) за поданням прокуратури наклав арешт на банківський рахунок підприємства-заявника з огляду на те, що у 2010 — 2012 роках певне підприємство, яке фігурувало в межах кримінальної справи щодо третьої особи, перераховувало кошти на банківський рахунок підприємства-заявника. Про судове засідання підприємство-заявник повідомлено не було, а постанова суду була остаточною та оскарженю не підлягала.

25 вересня 2012 року Будьонівський суд скасував арешт, оскільки слідство встановило, що підприємство-заявник «не мало стосунку до відповідного кримінального правопорушення».

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) підприємство-заявник скаржилося за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на накладення арешту на його банківський рахунок, за статтею 13 Конвенції на відсутність у його розпорядженні ефективних національних засобів юридичного захисту у зв'язку з цим, а також за пунктом 1 статті 6 Конвенції на відсутність доступу до суду для оскарження накладення арешту на його банківський рахунок.

Розглянувши скаргу підприємства-заявника за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, Європейський суд зауважив, що накладення арешту в межах кримінальної справи щодо третьої особи призвело до позбавлення підприємства-заявника можливості розпоряджатися своїм банківським рахунком протягом шести місяців. Оскільки такий захід згідно з чинним на той момент Кримінально-процесуальним кодексом України міг бути застосований лише до певних категорій осіб, до жодної з яких підприємство-заявник не належало, Європейський суд дійшов висновку, що втручання у майнові права підприємства-заявника не відповідало вимозі законності, та констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

Стосовно скарги за статтею 13 Конвенції Європейський суд дійшов висновку, що держава не забезпечила підприємство-заявника засобом юридичного захисту для оскарження втручання у його права за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, та констатував порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції.

Також Європейський суд з огляду на факти справи, доводи сторін і висновки за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції та статтею 13 Конвенції зазначив, що він розглянув основні юридичні питання, порушені у цій справі, і немає потреби у винесенні окремого рішення щодо решти скарг за статтею 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Оголошує* прийнятними скарги за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції та статтею 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції;
2. *Постановляє*, що було порушене статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;
3. *Постановляє*, що було порушене статтю 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції;
4. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати прийнятність та суть скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції;
5. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити підприємству-заявнику 5 000 (п'ять тисяч) євро в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі гравичної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
6. *Відхиляє* решту вимог підприємства-заявника щодо справедливої сatisфакції».